

OPEN HOUSE

Zpráva o výsledku šetření ujednané ve **Smlouvě o vzájemné spolupráci za účelem šetření - zmapování zájmu a potřeb ve Městě Kravaře**, ze dne 17. 7. 2013.

Úvod:

V rámci plánovaného rozšíření terénních/nízkoprahových programů OPEN HOUSE oslovila na konci roku 2012 naše organizace sociální odbor města Kravaře s nabídkou zjištění potřebnosti a případného poskytování těchto služeb na území města. Nabídku organizace podala v rámci cílových skupin dětí a mládeže a osob ohrožených závislostí nebo závislé na návykových látkách, se kterými organizace dlouhodobě pracuje. V průběhu jednání vyvstala potřeba města zmapovat situaci, aby bylo možné zvážit formu a rozsah případného rozvoje nových služeb a to v souladu v rámci přípravy a vzniku Komunitního plánování ve městě Kravaře. Město Kravaře se s organizací OPEN HOUSE dohodlo na zjištění poptávky a potřebnosti po sociálních službách terénního/nízkoprahového charakteru pro výše uvedené cílové skupiny metodou terénního šetření u obyvatel města, cílových skupin a dotazníkového šetření na Základní škole Kravaře.

Realizace šetření:

Část a) článku III., odstavec 1., Smlouvy - **Zmapovat zájem a potřeby pro případnou realizaci nízkoprahového zařízení pro děti a mládež.**

Během srpna a září letošního roku proběhlo dotazníkové šetření. Našimi pracovníky byli oslovováni náhodní kolemjdoucí v ulicích města Kravaře. Nejčastějším místem ke sběru informací bylo *parkoviště u obchodního družstva TEMPO a přilehlé parkoviště u Penny Marketu*. Pracovníci OPEN HOUSE se dále pohybovali u *vlakového nádraží, u základní školy, v zámeckém parku, u městského úřadu a v okolí Buly centra*. Dotazování na základní škole proběhlo během vyučovacích hodin.

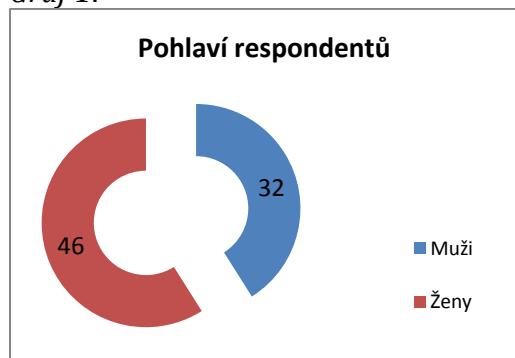
Vyhodnocení dotazníků na zjištění zájmu a potřebnosti pro službu nízkoprahového charakteru pro děti a mládež, bylo rozděleno podle dotazovaných cílových skupin do následných kategorií.

- A) Terénní šetření mezi dospělými na území města Kravař.**
- B) Dotazníkové šetření na Základní škole Kravaře, příspěvková organizace.**

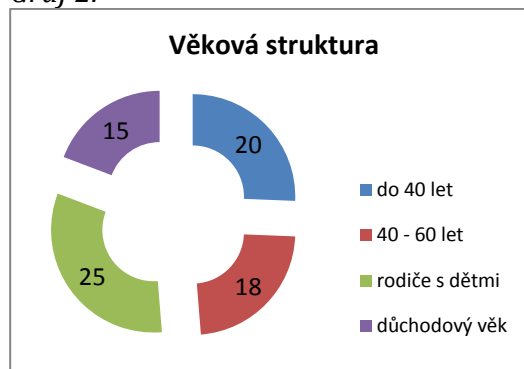
Ad A) Terénní šetření mezi dospělými na území města Kravař.

V terénním dotazníkovém šetření se mezi dospělými vyjádřilo **78 osob**. Cílem pracovníků bylo oslovit, co největší počet obyvatel Kravař a přitom zajistit určitou genderovou i věkovou vyváženost. U dospělých byl počet žen v dotazníkovém šetření 46 a počet mužských respondentů byl 32. Z toho jsme oslovili 20 osob do 40 let, 18 osob mezi 40 – 60 lety, 25 rodičů s dětmi a 15 osob v důchodovém věku.

Graf 1.

Graf 2.

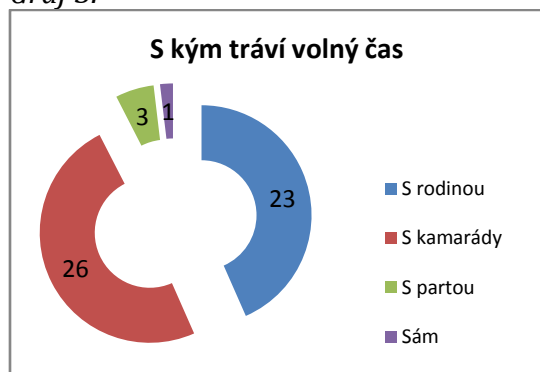
Dotazníkové šetření

Dotazníky u dospělých byly směřovány do těchto okruhů:

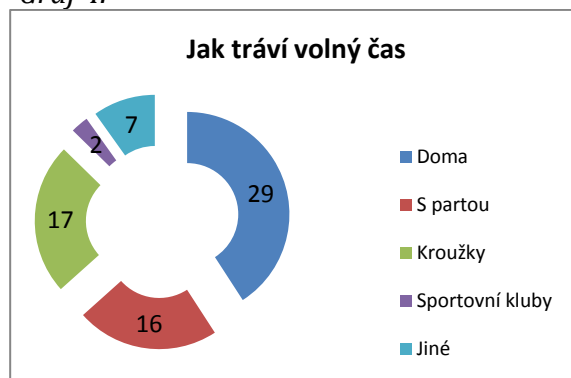
❖ S KÝM A JAK TRÁVÍ DĚTI/ MLÁDEŽ VOLNÝ ČAS

Na otázku zdali mají dotazovaní v rodině nebo ve svém okolí děti ve věku 12 až 20 let odpovědělo kladně 44 osob. Nejčastěji tyto děti tráví svůj čas s rodinou nebo kamarády, s menší četností pak s partou přátel a jeden respondent odpověděl, že sami. Dále jsme se snažili zmapovat, jak děti v tomto věku tráví svůj volný čas. Nejvíce respondentů si vybralo odpověď doma, kde se děti věnují počítači, sociálním sítím nebo čtou knížky. Následovaly odpovědi, ve kterých se děti věnují různým kroužkům, chodí ven s partou nebo mají jiné zájmy.

Graf 3.

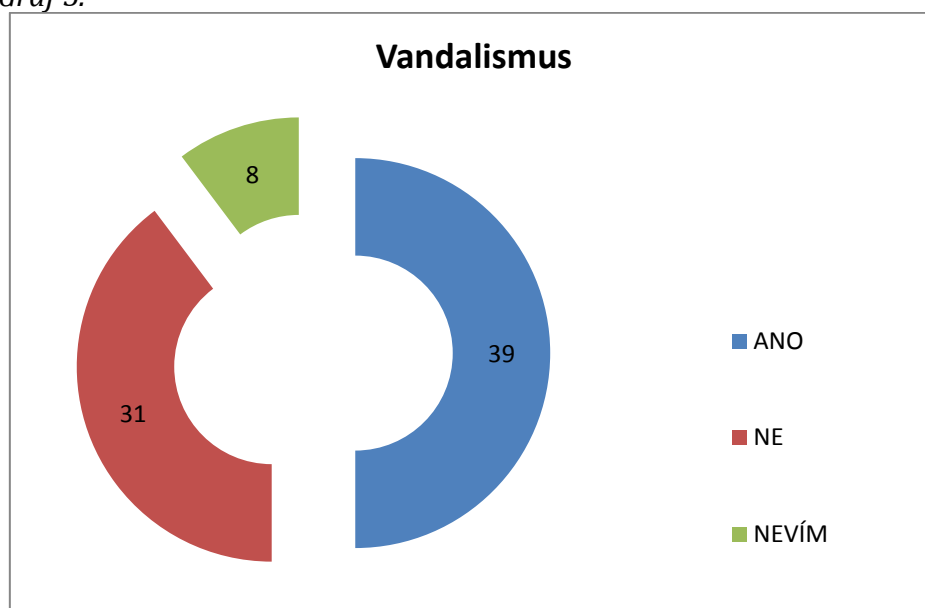
Graf 4.

❖ VANDALISMUS

V rámci zjišťování rizikového chování jsme se zaměřili na otázku vandalismu. Celkem se kladně vyjádřilo 39 dotazovaných, záporně odpovědělo 31 lidí a 8 respondentů si vybralo odpověď neví. Nejčastěji se lidé setkávají s hlukem v nočních hodinách, nepořádkem a zdevastovanými lavičkami, popřípadě koši. Několik dotazovaných nám sdělilo, že se s vandalismem setkali v parku (7), na ulici (4), na hřbitově (2), na hřišti (2) a u základní školy (1).

Graf 5.

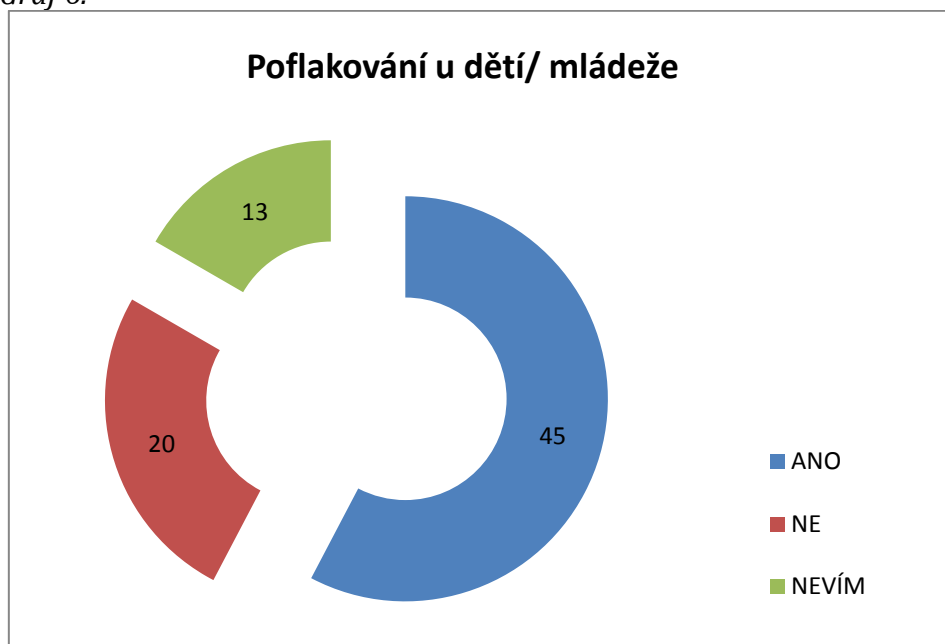

Dle našeho názoru v této oblasti město Kravaře nijak nevybočuje. Podle dotazovaných k projevům vandalismu dochází, situace není dramaticky devastující ani nebezpečná.

❖ POFLAKOVÁNÍ DĚTÍ/ MLÁDEŽE

V dotazníkovém šetření jsme se pokusili zjistit, zda se cílová skupina někde srocuje nebo poflakuje. K tomuto tématu se kladně vyjádřilo 45 respondentů, 20 dotazovaných nevidělo nikde poposedávat mládež a 13 lidí si nebylo jistých. Když jsme se zaměřili na místa, kde se děti setkávají, vyplynuly nám z odpovědí tyto konkrétní lokace – základní škola (12), oblast, která přiléhá k Nonstopu (11), dále u dnes již neexistující „Kostky“ (6), na hřišti (6), po zastávkách (4), za halou (2) a u nádraží (2).

Graf 6.

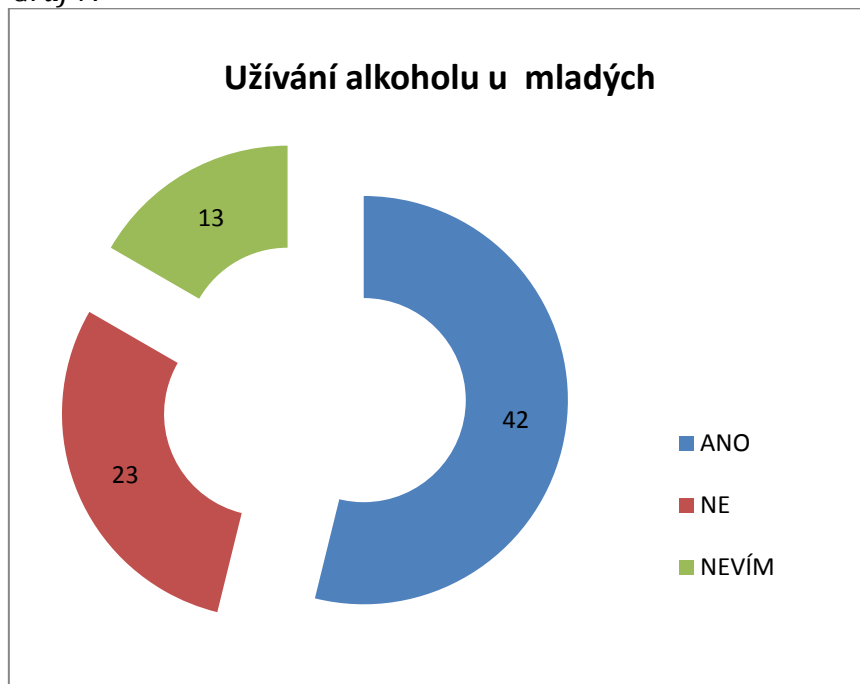

Z monitoringu, který pracovníci OPEN HOUSE prováděli, současně s dotazníkovým šetřením vyplývá, že především starší děti ve městě nemají žádné místo, kde by mohli aktivně trávit svůj volný čas. Buly centrum nabízí širokou škálu sportovního vyžití, ale na jeho užívání nemají všechny děti dostatek finančních prostředků. Na druhou stranu považujeme za velkou devízou tohoto komplexu dětské hřiště pro mladší děti, které je bezpečné a zcela zdarma. Krom finančních prostředků je dalším negativem umístění tohoto centra k části Kravaře - Kouty. Jak i samotní obyvatelé navrhuji, bylo by velice prospěšné zbudovat ve městě místo pro mládež, kde by se mohli setkávat. Jednou z možností je zřídit nízkoprahový klub.

❖ ALKOHOL

Další otázka v rámci rizikového chování mládeže byla směřována na alkohol. Celkem se 42 dotazovaných domnívá, že zdejší mládež holduje alkoholu. Dalších 23 respondentů si nemyslí, že by zde starší děti výrazně popíjely alkohol. Odpověď neví si vybralo 13 osob. Z odpovědí vyplývá, že nejčastěji mládež popíjí v hospodách (13) nebo v parku (10). S menší četností se pak objevovaly odpovědi, že tento jev u mládeže vídají u základní školy (3), u Buly (2), na hřišti (2), na nádraží (1), na různých zastávkách (1) a u posezení na cyklostezce (1).

Graf 7.

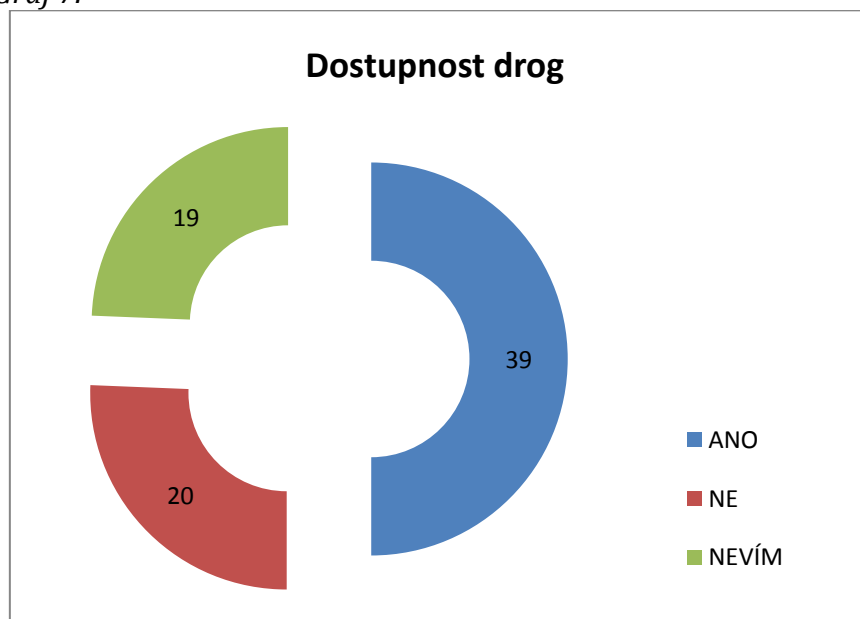

Vyhodnocení tohoto tématu je krajně komplikované, neboť vychází ze subjektivních názorů dotazovaných občanů. Nelze jednoduše tvrdit, že alkohol v Kravařích popíjejí mladiství. K tomuto zjištění by bylo zapotřebí podrobnějšího zkoumání a spolupráce s Policií ČR. V obecné rovině se respondenti vyjadřovali, že dle jejich názoru se mládež staví k alkoholu stejně, jako oni v jejich věku. V této problematice je zapotřebí především prevence na školách, popřípadě v nízkoprahových klubech a objasnění negativních dopadů nadužívání alkoholu.

❖ DROGY A JEJICH DOSTUPNOST

Důležitým tématem celého šetření byly drogy a jejich dostupnost. Na otázku zdali se v Kravařích může mládež dostat k drogám, odpovědělo 39 respondentů kladně. Celkem 20 dotazovaných osob s nimi nesouhlasilo a 19 občanů nemělo o situaci s drogami ve svém městě přehled. Když jsme se následně ptali na způsob nebo místo, kde se k drogám může mládež dostat, bylo nejvíce skloňovaným místem překvapivě základní škola (11). Podstatně menší počet respondentů nás odkazoval na Nonstop (9), ubytovnu (2) nebo na možnost sehnat drogy přes známé (3).

Graf 7.

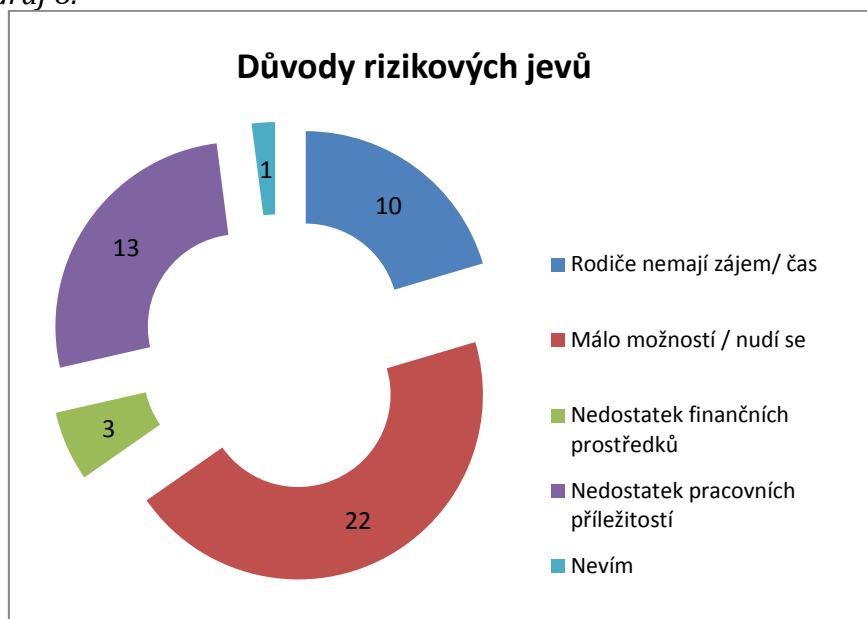

Považujeme za velice alarmující fakt výskytu drog nebo zkazek o možnosti dostat se k nim na místní základní škole. Tuto skutečnost zmínilo mnoho dotazovaných, ale o nápravných či preventivních snahách z jakékoli strany nebylo nic slyšet. Drogy jsou samy o sobě velice nebezpečné. Je třeba jim věnovat zosřenou pozornost a zvýšit úsilí v preventivní práci s nimi. Nejjednodušší možností jsou odborné přednášky na škole ve všech třídách vyššího stupně.

❖ PROČ SE OBJEVUJÍ RIZIKOVÉ JEVY U DĚTÍ/ MLÁDEŽE

V poslední řadě jsme se snažili zjistit proč si dotazovaní myslí, že k těmto rizikovým jevům v jejich městě dochází. Respondenti se domnívají, že k těmto jevům dochází proto, že především ty starší děti mají málo možností, jak trávit svůj čas (22). Dalším důvodem je nedostatek pracovních příležitostí ve městě nebo jeho okolí (13). Příčinou může být také určitý nedostatek zájmu ze strany rodičů (10) nebo nedostatek finančních prostředků (3), protože aktivity v Buly centru něco stojí. Nevím (1).

Graf 8.

❖ NÁPADY/ PODNĚTY DOTÁZANÝCH

Když už jsme respondenty k tématu vyzpovídaly, zajímaly nás jejich názory na život v Kravařích a také jejich nápady na možné inovace ve městě. Vzhledem k tomu, že jich bylo nespočet, uvedeme zde ty nejčastější a nejzajímavější. Velká část respondentů zmínila **vytvoření místa pro starší děti**, kde by mohly bezpečně a aktivně trávit svůj volný čas. Absence **veřejných toalet** byla zřejmá i pro naše pracovníky. Mladší i starší ročníky by si přáli **výtah ve zdravotním centru**, který by nemocným a starším lidem usnadnil přístup k jejich lékařům. Pejskaři by zase ocenili pár **košů na psí exkrementy**. Děti i ostatní obyvatelé by byli rádi, kdyby se podařilo **zrekonstruovat sportovní hřiště u základní školy** nebo **výstavba hřiště u panelových domů**. Chodci by rádi upozornili představitele města na **špatný stav některých chodníků** a v rámci bezpečnosti by uvítali několik **přechodů pro chodce se semaforem**. Někteří respondenti se vyjádřili, že by ocenili **kino** i s jeho letní variantou, **koupaliště, zimní kluziště, čajovnu, knihkupectví, paintball** atd. Několik obyvatel si také posteskl, že od té doby, co funguje v zámeckém parku golfové hřiště, tak se rapidně snížila jejich možnost využívat jej.

Dále: více laviček, centrum pro nejmenší děti, cvičení pro matky s kočárky, nedostatek míst v MŠ, pruh pro kola na cestách, obchodní centrum, krytý bazén.

Ad B) Dotazníkové šetření na Základní škole Kravaře, příspěvková organizace.

Šetření probíhalo v 6. až 9. třídách základní školy v Kravařích. Celkem se šetření zúčastnilo **166 respondentů** ve věkovém rozmezí 11 až 15 let. Z toho bylo dotazovaných **92 dívek** a **74 chlapců**.

Dotazníkové šetření

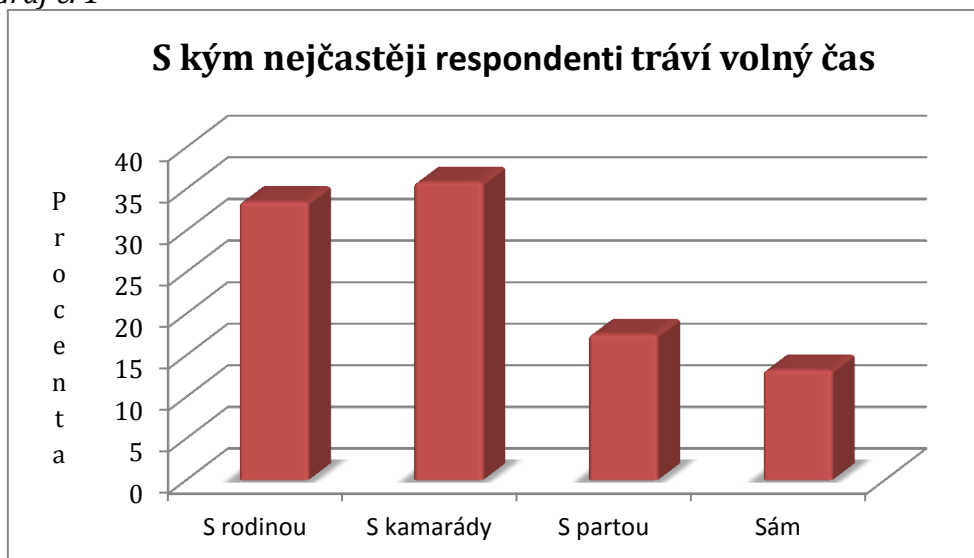
Dotazníky byly směřovány do těchto okruhů:

❖ S KÝM TRÁVÍ VOLNÝ ČAS

Respondenti byli dotazováni na to, s kým nejčastěji tráví svůj volný čas. U této odpovědi byla možnost zaškrtnutí více odpovědí, není tedy možné vycházet z celkového počtu respondentů, nýbrž jsme vycházeli z celkového počtu zaškrtnutých odpovědí. V **grafu č. 1**, jenž je uveden níže máme možnost vidět, že nejčastěji respondenti tráví čas se svými vrstevníky, procentově se jedná, o 35% odpovědí. Svůj volný čas o samotě tráví pouze 13% dotazovaných.

V otázce jak nejčastěji tráví svůj volný čas, převládaly odpovědi respondentů především, že doma u počítače, videoher a internetu.

Graf č. 1

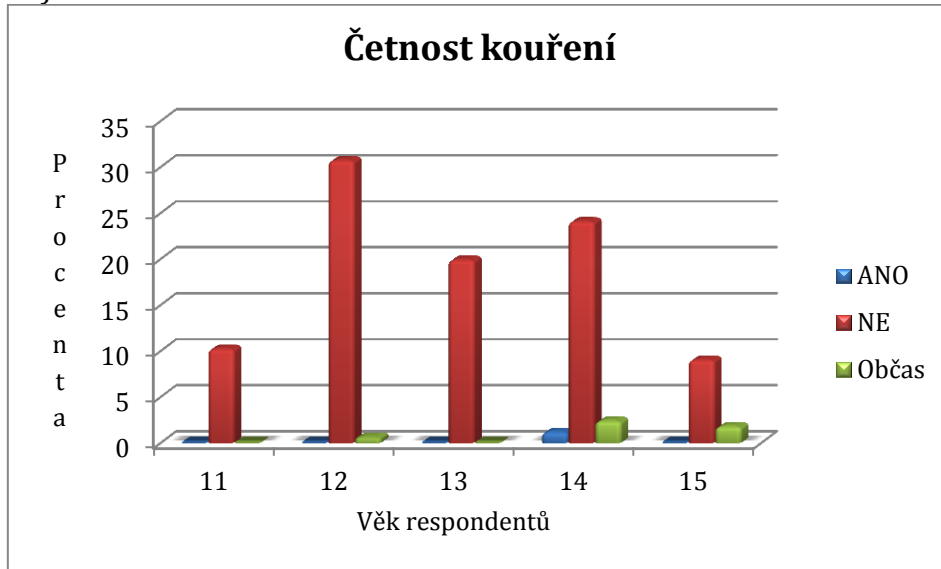

❖ ZKUŠENOST SE ZNEUŽÍVÁNÍM NÁVYKOVÝCH LÁTEK

Cigarety

Tuto otázku nemůžeme považovat za relevantní, protože se domníváme, že se respondenti rozhodli neudat správná data. Z **grafu č. 2** vyplývá, že na škole nejsou prakticky, žádní kuřáci. V případě mužů nebylo potvrzeno, že by někdo kouřil a u žen, se přiznalo pouze 1,2% respondentů. Procentuálně odpověď ANO zaškrtno 1,2%, NE zaškrtno 94%, odpověď občas pouze 4,8% dotazovaných respondentů.

Graf č. 2

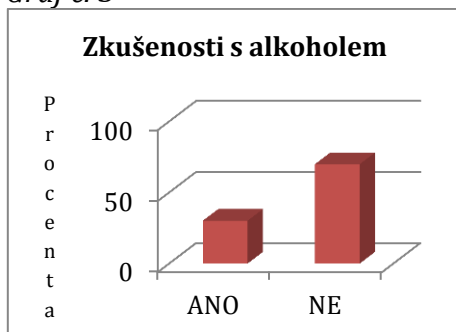
Alkohol

Na otázku o tom, zda mají respondenti zkušenost s užíváním alkoholu, bylo odpovězeno jistě zajímavěji než u kouření.

Z **grafu č. 3** vyplývá, že četnost zkušeností s alkoholem je vyšší než s kouřením. Ze 166 respondentů uvedlo 30,11%, že již má nějakou zkušenost s alkoholem. Tato zkušenost probíhá příležitostně na akcích a ve dvou případech byla uvedena odpověď 2-3x do týdne.

Graf č. 4 nám pomůže nahlédnout, do věkové struktury, kdy respondenti s pitím alkoholu začínají. 0,6% respondentů uvedlo, že má svou první zkušenost s alkoholem už v 11 letech. Z grafu je zřejmé, že největší vrchol konzumace alkoholu je ve 14 letech, kdy je procentuální podíl u žen 7,83% a u mužů 6,02%.

Graf č. 3

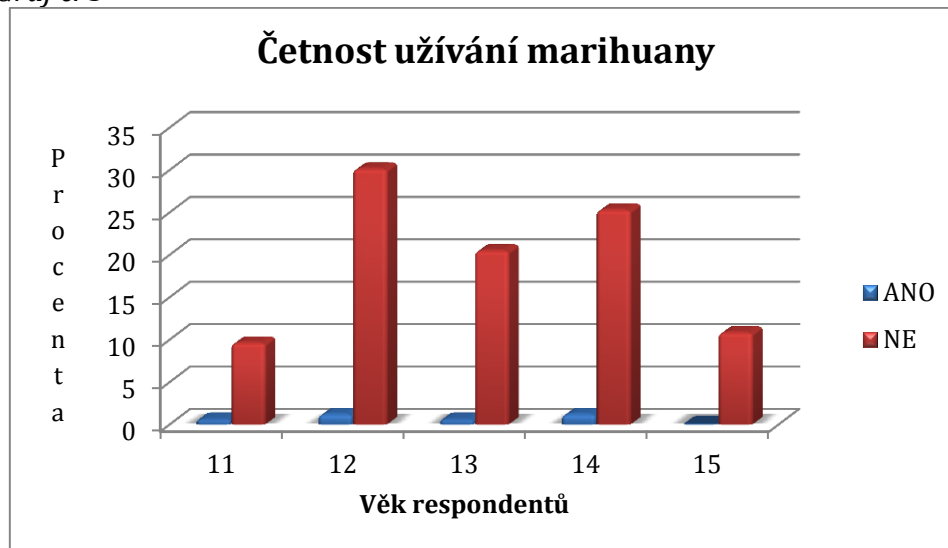
Graf č. 4

Marihuana

U otázky, jestli respondenti mají zkušenost s užíváním marihuany, vyplynulo, že je marihuanu užívá pouze u 3,6% dotazujících. Z 3% se jedná především o muže, kteří uvádějí, že je užívána pouze příležitostně a to na akcích.

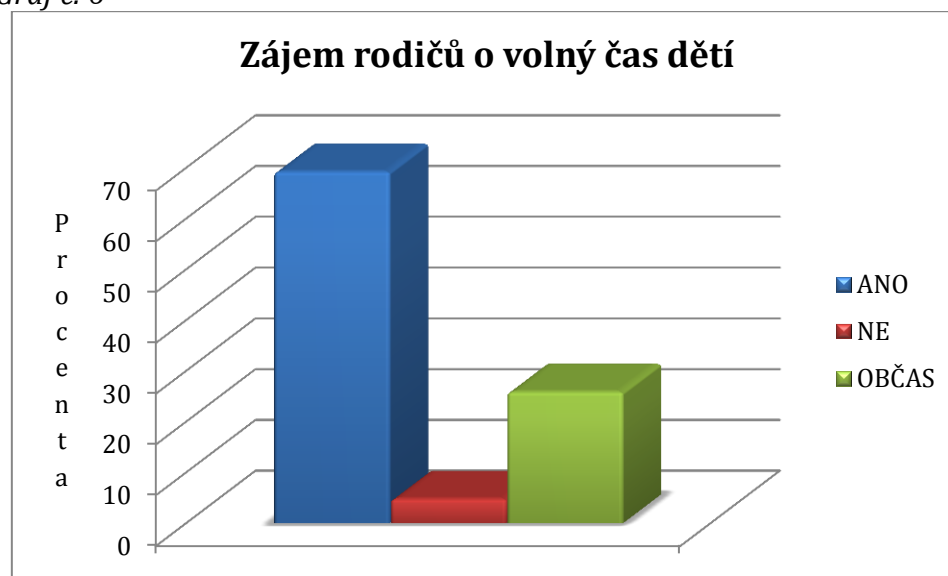
Graf č. 5

❖ OSTATNÍ

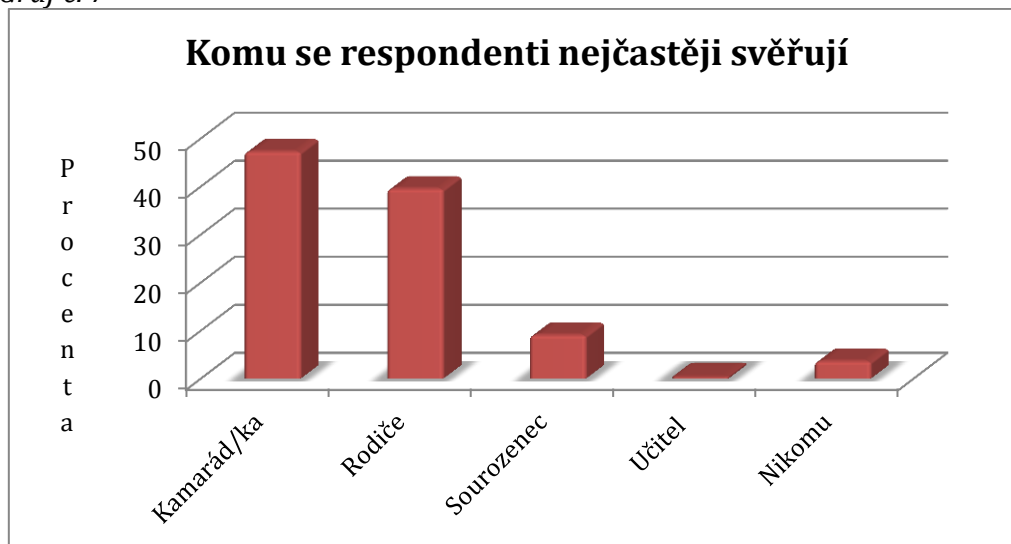
Jednou z dalších otázek byla, zda se rodiče zajímají o to, jak jejich děti tráví volný čas. Ze 166 respondentů odpovědělo 69,28% mužů i žen, že jejich rodiče mají zájem o to, jak svůj volný čas tráví. Zřetelný rozdíl v zájmu můžeme vidět v **grafu č. 6**. Pouhých 4,82% respondentů odpovědělo, že se jejich rodiče nezajímají o to, co ve svém volném čase dělají.

Graf č. 6

Graf č. 7 znázorňuje, komu se svěřují respondenti v případě, že mají nějaký problém. V této otázce bylo možné opět zaškrtnout více možností, čili se nevychází z celkového počtu respondentů, ale z celkového počtu zaškrtnutých odpovědí. Největším procentovým podílem a to 47,28% se svěřují svým kamarádům, s menším úbytkem procent věří svým rodičům. Je třeba podotknout, že pouze 0,45% se svěřuje učiteli. V množství zaškrtnutých odpovědí se jedná pouze o jednoho jedince.

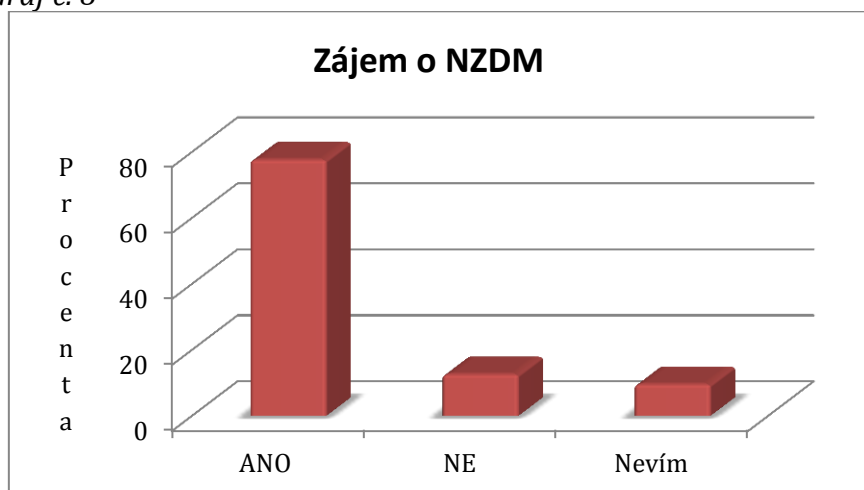
Graf č. 7

❖ ZÁJEM O NABÍZENÉ SLUŽBY

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že o nabízenou službu by zájem ze strany respondentů byl, což je značně viditelné na **grafu č. 8**. Celých 77,71% uvedlo, že by klub využívali a většina z nich uváděla, že je to dobrý nápad a měli by místo, kde se mohou setkávat s vrstevníky, trávit s nimi čas, hrát společně hry apod. Ti respondenti, kteří se zmínili, že by do klubu nechodili, většinou uváděli jako důvod, že mají svůj volný čas zorganizovaný, sportují a nemají čas už na nic jiného, někteří to považovali za hloupost a takové věci nevyhledávají.

Graf č. 8

Zhodnocení:

Z rozhovorů vyplynulo, že u dětí a mládeže je v Kravařích zvykem trávit čas s rodinou nebo s kamarády. Kroužky jsou také častou variantou. Velmi podobně odpověděli i žáci na školách. Vysokým procentem taky potvrdili zájem rodičů o trávení jejich volného času. U kamarádek/ kamarádů se také nejčastěji svěřují. Z našeho pohledu se může jevit jako rizikový čas trávený s kamarády/ vrstevníky, kdy nemají dohled, a není jasné, co dělají.

Dospělí uvádějí užívání alkoholu od 18 let ve způsobu „zajdou si v pátek na pivo“ jako normální. Takto odpovědělo hodně dotázaných. Výsledky šetření ve škole ukazují na zkušenosti s alkoholem u žáků od 13 let. Procento není nijak alarmující, míra ohrožení a hloubka problému by se dala určit až při podrobnější a změřenější práci. Žáci také uvedli, že nekouří tabák ani marihuanu.

Jako rizikové vnímáme uvedení u mnoha respondentů poflakování se mladistvých a dětí, které může být spouštěčem rizikového chování, stahování partou. Také dospělí ve velké míře uvádějí v odpovědích na otevřenou otázku, „proč se mezi dětmi a mládeží objevuje rizikové chování“, chybějící „levné řešení prostoru a nabídka pro mladé“. Podobný typ odpovědi se často objevoval i ve volné závěrečné otázce „nápadů a vylepšení“. Také se v odpovědích objevuje vysoká možnost výskytu drog mezi mladými, což jen potvrzuje první část šetření a vypovídá o povědomí tohoto jevu u obyvatel Kravař.

Závěr:

Z prostředí a atmosféry v Kravařích vnímáme atmosféru jako nastavenou pro nějaký typ atraktivního prostoru pro mladé. Je na zvážení, jestli se bude jednat o nezávazný, volně dostupný prostor pro trávení volného času, bez odborné péče, která je levnější variantou, ale neřeší odborným přístupem problémy dětí a mládeže, nebo naopak odbornou službou, která je sice dražší, musí splňovat podmínky dané zákonem, což ale pro zkušeného poskytovatele není překážkou. Služba nabídne dětem a mládež přidanou hodnotu odborného provázení dospíváním.

Také musíme uznat, že obyvatelé města Kravaře s pracovníky OPEN HOUSE spolupracovali a velice se zajímali o konečné výstupy z tohoto šetření. Bylo jim řečeno, že toho šetření probíhá na objednávku Města Kravaře a jejich odpovědi budou sloužit, jako podkladová informace pro vznikající koncept komunitního plánování ve městě.

Nápady dětí co by v klubu chtěli:

- Hraní her, herní konzole, výlety, počítačové hry, apod.,
- Chování zvířat,
- Knihy – malá knihovna,
- Výtvarný ateliér,
- Hudební zkušebna, nahrávací studio,
- Hřiště u budovy – popřípadě malá tělocvična,
- Bufet,
- Filmový klub – koukaní na filmy.

Zpracovala Romana Daněčková, Bc.

V Krnově dne 31. 10. 2013

Tel.: +420 775 096 713